

LAISVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
Laisvosios Lietuvos
Atgimimo Sąjūdis

1157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

Laisvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association

1157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

VIII metal

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, gruodžio mėn. 3 d.

Chicago 16, Ill.

Kaina 10 c.

Nr. 12 (170)

PIRMĄ KARTĄ AMERIKOJE

KIEKVIENAS GALES PAMATYTI KALEDŲ ANTRĄ DIENĄ, SEŠTADIENĮ, GRUODŽIO 26 DIENĄ.

KAUNAS CHICAGOJE

POLITINĖ APŽVALGA

RASO KAZYS VERŽIKAS

Ten, kur skamba laisvi dainos aidai

(Iš Bostono Vyrų Choro Koncerto).

Dainose atsispindi Tautos siela, dainos yra Tautos dvasinės kūrybos veidrodys — Herder. Jeigu lietuviai Tauta šiandien yra gyva ir kovoją dėl savo laisvės ir egzistencijos, tai yra nuopelnas mūsų senelių — kūrėjų — vaidlių, kurie lietuviškos dainos aišiai žadino mūsų Tautos dvasią, kaip kalbos grožį ir parengė dvasiškai tautiniam Lietuvos atgimimui. — Visi žinome, kad lietuviai Tautos atbudime priešaušriniai laikai, mūsų dainos buvo vienas iš ryškiausių akstinių, iškilusių lietuvų kalbos gražumą švietimtaučiu akys ir tuo patikintus žustantį Tautą išeiti kelių į laisvą, nepriklausomą gyvenimą.

Istorijos ratas pasuko per greit. Vėl esame pavertę Tėvynėje ir išbiakę už jos ribų po svetimą pasaulio kraštus. Vienintėlis dvasinis ryšys, kuris mus šiandien dar jungia į lietuviską šeimą — yra mūsų kalba ir jos žiedas — dainos dainelės!

Džiugu, kad tremtyje dar turime nepaluzančių dvasios galiūnų, lietuviškos dainos kūrėjų ir mylėtojų. Jie savo dainų dainelių koncertais tarpais mus išveda iš pilko fabričių bildesio ir erzinančio miesto triukšmo į ramų, romantišką Tėvynės miškų ir žydintį Nemuno laukų grožį.

Bostono Vyrų Choras, vedamas muziko-kompozitoriaus Juliano Galdello, yra pasiryžęs eiti šiuo keliu. Šis vyrų choras dar jaunas savo gyvavime, jau pasirodė stiprių lietuviškos dainos kultūros ugdytojų, moka patraukti klausytoją ir sužadinti jo jausmų valduotę, išpildyti dainų akordais.

Paskutiniam savo parengime šiuo metų lapkričio 15 d. Bostono High School Auditorioje choras, padedant solistams: Stasiui Liepai ir Stasei Daugėlienei, davė pasigėrėtiną koncertą.

Choras scenoje žiūrovai telkia — drausmuno muzikinio vieneto išpildymui. Stiprus galingais balsais, ypač mermorandui ir aukštų viršinių pirmaisiais balsais.

Koncerto pabaigoje programoje buvo išpildyta žymensnių mūsų kompozitorių kūriniai, kaip M. K. Čiurlionio, K. V. Banašio, J. Gruodžio, S.

Šimkaus, M. Petrausko ir kitų. Dvi kompozicijos, sukėlusios gausius publikos apdovėjimus, choro buvo išpildytos su Vilniaus Operos solistais St. Liepa, tal: "Baltos Gėlės" — J. Švedo ir — "Grybais" — pačio choro dirigento J. Galdello.

Pasigėrėtinai subtilus išpildymas su penkisdešimties viršūnėse buvo — "Tykliai tyklai Nemunėlis" — J. Švedo ir "Mikščių Varpai" (kodėl Pr. Lamberto), muzika J. Galdello. Choro koncertą savo dainomis praturtino solistai St. Daugėliene, atspindėjęs J. Galdello, padainavo: "Pasakyk antele" — J. Švedo, "Na, tai kas" — K. Kavecko, "Ruduo" — J. Chopin ir arija iš operos "Samsonas ir Dalila".

Solistas St. Liepa, vis žengiantis savo dainos meče aukštyn, jausmingai padainavo "Žalioje lankelėje", "O! greičiau" — St. Šimkaus, Valentino maldą iš operos "Faustas" ir Muškietininkų maršą iš "Trys Muškietininkai" — Rud. Trim.

Chorui ir solistams, gausi Bostono ir apylinkių publika, nesigalėjo katučių ir apdovanojo gėlimis.

Po koncerto, Bostono Tautinės Sąjungos Namuose choras surengė šeimynišką pobūvį, į kurį buvo pakviesti choro mecenatai, visuomenės veikėjai, prieteliai ir kitų kolonijų svečiai.

Vaisių metu gražių kalbų choro adresu pasakė: Bostono Lietuvių Leigjono Posto Vadas A. Caplikas, John Zimanas adjutantais, muzikas Strazdas, Worcesterio L. M. M. "Ratello" dirigentas muz. Z. Snarskis, Stasy Raudonis, Tautinės Sąjungos Bostono Skyriaus pirmininkas P. Kasmauskas.

Choro pirmininkas Longinas Izbickas organizuoti ir sklandžiai vedė visą vaisių tvarką ir pristatinėjo kalbėtojus. — Solistams, choristams ir svečiams savo žodyje padėjo pats choro dirigentas J. Galdelis.

Vaisės parengė ir svečiams patarė Bostono "Satrijos" draugovės skautės ir bostoniškės ponios.

Bostono vyrų choras yra vienas iš stipriausių lietuviškos dainos reprezentantų N. Anglijos kolonijoje. Jo koncertų mielai laukia ir kiti miestai.

J. Vizbaras — Sūdavas.

Gerb. L. L. atstovams ir platintojams

Šiuo pranešama ir įpareigojama neduoti LAISVOSIOS LIETUVOS platinti tiems kioskams, knygynams, prekyvietėms ir kitoms platintojams, kurie neįsiekia, kurie platina komunistinę bei marksistinę spaudą. Neįsiekiant šios sąlygos, LL siun-

tinėjimas bus sustabdytas ir įgaliojimas atsauktas.

Tikrui ir prašau Tamstas padaryti pastangų, kad dėl to LL tiražas nesumažėtų.

Sėkmės Jums linkiu, Bičiuliai!

Administratorius.

"Laisvosios Lietuvos" skaitytojams

Niekas yra žodžiai, jei jie tik reklamai ištarjami. Jūs turite sekti darbą.

Laisvoji Lietuva, jauniausias savaitraštis, pasitraukia iš platinimo vietų, kur yra platinama komunistinė spauda. Mums ne vieta ten, kur yra maskviškų broliudžių ir tautos duobkasių kruvinieji puslapiai.

Darydami šitą, mūsų kenčiančių brolių Tėvynėje padiktuotą, sprendimą, mes laukiame iš Tamstų visuotinio priitarimo ir paramos.

Mes prašome atsisiepti prekyvietes ir amėnėi dėl LL platinimo ir padengimo nuostolių dėl šio būtino sprendimo.

Administracija.

POLITIKOS FAKTAI (Skubančiam Skaitytojui)

Amerika

● Bermudos konferencija prasidės gruodžio 4 d.

Toje konferencijoje dalyvaus Amerikos Prezidentas Eisenhoweris, Anglijos ministras pirmininkas Churchill ir Prancūzijos ministras pirmininkas Laniel. Jie turės su savimi užsienio ministerių ir specialistų štabus. — Konferencija numatoma iki gruodžio 8 d.

● Kur Amerika krauna atominės bombas dabar?

Svarbiausia, kokiuose užsienio kraštuose? Atsakymas toks: Atominė bomba susideda iš dviejų dalių. Pati bomba ir jos "širdis". Ta "širdis" ir yra toks "dalykėlis", be kurio atominė bomba sprogti negali. Daug atominė bombų yra jau faktiniai pakrautų laivuose — lėktuvnešiuose, kurie dabar ir plaukioja užsienyje ten, "kur reikia". Gėl širdis yra Amerikoje. Tos širdys yra labai lengvos. Karul kilus lėktuvai jas nunes ten, kur jau yra paruoštos atominės bombos.

● Tautų "išpardavimas", Alger Hiss, dar sėdės metus kalėjime.

Alger Hiss buvo Rooseveltui svarbiausias patarėjas Jaitoje. Pasrodė, turėjo ryšius su Sovietų šnipais. Po presaiška užslygė. Už tai buvo nušalintas 5 metams kalėjimo. Pernai jis prašė paleisti už gerą elgesį, Nepaleido. Siemet vėl prašė. Nepaleido. Išleis 1954 metų liekričio mėn.

● Visai naujas Amerikos kariškis planas prieš raudonuosius.

Naujas planas siekia išspręsti du didelių klausimų. Kaip nugalėti milijoninius raudonųjų armijas, kurias sudaro turėdami neišsemiamas žmonių mases. Ką daryti, kad iš anksto negalima žinoti kur, kokioje vietoje raudonieji pradės pulti.

Tas naujas planas numato didžiųjų raudonųjų valstybių pakraščiuose pristiegti kariškų bazių su įvairiausiais atominiais ir kitokiais ginklais, tai raudonųjų masių sunaikinimui. Antras dalykas toks: Puolimo atveju, ne tiek priešintis toje pačioje vietoje, kur puola, bet smogti į užpuoliko "širdį", t. y. į jo pramonės ir kariškų centrus. Šitas planas, pagal žinovų nuomonę, sutapytų daug Amerikos kariuomenės ir garantuotų pergalę.

● Sekantis kandidatas į Amerikos prezidentus gali būti McCarthy?

Dešinėje respublikonai vis labiau nepatenkinti Prezidento Eisenhowerio politikos neryžtingumu ir švelnumu komunizmo atžvilgiu. Manoma, kad tik komunizmo ir Sovietų šnipų klausimas galėtų dar išlaikyti respublikonos valdžioje. Eisenhoweris gi pareiškė, kad tas klausimas greit bus užmirštas. Yra davinų manyti, kad dešinėje respublikonai mėgins palmti viršų partijoje arba sukurs kitą partiją, kurios vadu būtų McCarthy.

● Dar daug naujų šnipų skandalų žada respublikonai.

Visi demokratai, dalis respublikonų ir pats Prezidentas Eisenhoweris pageidauja, kad tie visi Sovietų šnipai reikalai nebūtų taip viešai keliami. Tai, esą, be reikalo jaudina, "piktina ir pykina visuomenę. Norėtų visus šnipus išgauti be triukšmo. Bet dešinėje, karingai nusitiekę respublikonai pareiškia, kad Sovietų šnipų ir jų pasislėpusių agentų aukštesė valdžios įstalgose iškelimas dar tik "kukiliat" prasidėjo. Tolyt vis bus daugiau. Ir vis dides iki pat ateinančių metų rudens rinkimų.

● "Raudonas profesorius blogiau už šnipą".

Toks įspūdis gaunasi iš senatoriaus McCarthy pareiškimų apie būvimą kar nenaudojantį raudonųjų ar raudonųjų profesorių Ameri-

Koreja

● Vakarai jau oficijaliai pasiūlė raudoniesiems naujaidas.

Vakarų atstovas (H. Dean) oficijaliai pranešė raudoniesiems, kad 16 prieš raudonuosius kariavusių valstybių (jų tarpe ir Pietų Korėja) sutinka įleisti vadinamus "neutrallius", be balsavimo teisės. Sovietus gi sutinka įleisti tik kaip raudonųjų atstovą. Tai ir yra maždaug tas, ko raudonieji norėjo. Bet ir šis atakymas raudoniesiems dar "neišskus". Jie dar turės jį gerokai "išstudijuoti".

● Su belaisviais laukiama "staigmenų" po sausio 22 d.

Raudonųjų belaisvių nusistatymas yra daug ketesnis, negu vakarų diplomatų. Jie pūkiai atsakė į klausimą, kodėl tremtiniai (Europoje) negrįžo į jų okupuotus kraštus. — Iš 22,641 belaisvio — šiaurės korejiečiai ir kiti tik 250 sutiko grįžti pas raudonuosius. Be jokio įtikinėjimo suliko grįžti 180, o po įtikinėjimo supraėjo tik 70 belaisvių. Iš visų raudonųjų įtikinėjimų ir grąsinimų — išėjo didžiausias flasko ir jiems — raudoniesiems — gėda viso pasaulio akys.

Beje gi po sausio 22 dienos, visi belaisviai, kurie atsisako grįžti, turi būti atiduoti tautos konferencijos sprendimui. O tos konferencijos net pradėtos dar nėra. Kas bus?

● Rhee pas Chiang-Kai-Sheka. Ar nebus kariškos sąjungos?

Pietų Korėjos prezidentas aplankė Kinijos nacionalistų galvą generalimą Chiang-Kai-Sheka. Mat, artėja sausio 27 diena, po kurios Rhee reikia ginkluotis, nereikia leisti vokiečių ginkluoti, gal net nebėra ko važiuoti ir į Bermudą. Svarbiausia, Malenkovas buvo tikras, kad prancūzai, jų partijos, dėl to susigincys, susijaus, vyriausybė atsisatydins ir nebėbus kam ir į Bermudą važiuoti. Jau vien dėl to, Bermudos konferencija, bent laikinai, turės būt atidėta. Taip zat tikėjosi, kad ir senis Churchillis dėl "nušvis" ir ne tiek rūpinis Bermuda, kiek dėl vizitų pas Malenkovą.

● O šiaurės Korėja jau sudarė sutartį su Raudonąja Kinija (formaliai ir su Sovietais).

Šiaurės Korėja pasirašė su Raudonąja Kinija didelio draugiskumo sutartį 10 metų ir prisiėjo visokių gėrybių šiaurės Korėjai. Žinoma, kas diktuoja tiems Azijos raudoniesiems. Tai gi faktiniai Sovietai deda "globą" šiaurės Korėjai. Tai argi panašu, kad iki sausio 27 d. bus suvienytos abi Korėjos? Gal dėl to ir prezidentas Rhee nusiskubino pas Chiang-Kai-Sheka.

KANADA

● Dėl šnipų Kanada pykstasi su Amerika.

Kanada yra vienas iš pačių svarbiausių Amerikos sąjungininkų. Juk ne kur kitur, kaip tik ant Kanados gali Amerikai tekti susitikti ir mušti Sovietų atominę bombą nešėjus Amerikai. Bet gi dėl Sovietų šnipų gaudymo išėjo nemažas erzelis. Kanada niekaip nenori leisti Guzenkos ir J. A. Valstybes. Visap aiškinais. Guzenka, esą, jau viską pasakė, ką jis žinojo. Guzenkai labai pavojinga važiuoti į Ameriką — Sovietų agentai gali jį nužudyti ir t. t. Pagaliau, Kanada žada išleisti Guzenką į Ameriką, bet su įvairiomis sąlygomis. Yra ir daug amerikiečių, kurie Guzenkos "vizito" labai nenori. Mat, per Guzenkos "informaciją" vienas kitas gali nuostoti 10 ar 20 tūkstančių metinės algos iš valstybės išdo.

Sovietai

● Sovietai "užplanavo" papirkti Prancūziją.

Prancūzai šiuo laiku nieko labiau netrokšta, kaip gero gyvenimo be jokiu politiniu kvaršiniu. O to jiems vis dar nepasiekta atsiekli-

Malenkovo nervai "neišlaikė" Bermudos

Triesto klausimas "iš apačios"

Gioringas plus Mussolini, plus Stalinas padarė Tito

● Sovietų naujas "sūvis" nepataikė.

Prieš kurį laiką, Sovietai pamoję ranka į savo tautos ofensyvą (nes mato, kad pasaulis vis vien sunku beapgauti), net du kartu atmetė vakarų kvietimą tartis, kaip taktikai sutvarkyti Austrijos, Vokietijos ir kitus reikalus. Žinoma, tuo būdu Sovietai nemažai išgaudino vakarus. Vakarai suprato, kad jeigu jau Sovietai nebemori kalbėtis, tai jie ruošiasi kitokiai "kalbėti". Kas gi be-liko? Gi kaip galima greičiau sutvarkyti — išlyginti tarpusavio nelygumus ir skubinti ginklavimąsi. Pirmoje eilėje, žinoma, Vokietiją apginkluoti. Tam ir visokiems kitokiams tikslams Amerika, Anglija ir Prancūzija nutarė susirinkti Bermudų konferenciją gruodžio pradžioje.

Is pradžių Sovietai vis sakė, kad Bermudos susirinkimas be Sovietų dalykas blogas. Ne pagerins, bet pablogins padėtį. Trys didieji, kad ir ne per daug drąsiai, bet vis dėl to nuo Bermudos neatsisakė. Maskvai tas tuo tolyk, tuo tolyk pradžioje nepatiko. Juo labiau, kad faktiniai taip išėjo, kad Maskva pati priverstė tokią konferenciją Bermudų kvieisti ir net dienotvarkę patiekė: "Ką daryti, jei Maskvos bolševikai nenori kalbėti apie taiką?" Ir štai Malenkovo nervai nebeišlaikė to įtemplimo, kurį jis patį sąmoningai buvo sukūręs. Jis nutarė "susprogdinti" Bermudos konferenciją.

● Bet kaip? Malenkovui atrodė, kad tai labai lengva. Pirmiausia jis tiki-jo, kad užteks prancūzams užgristi, kad Maskva vėl nori derėtis, ir jie, prancūzai, tuoj nuspręš, kad nebereikia ginkluotis, nereikia leisti vokiečių ginkluoti, gal net nebėra ko važiuoti ir į Bermudą. Svarbiausia, Malenkovas buvo tikras, kad prancūzai, jų partijos, dėl to susigincys, susijaus, vyriausybė atsisatydins ir nebėbus kam ir į Bermudą važiuoti. Jau vien dėl to, Bermudos konferencija, bent laikinai, turės būt atidėta. Taip zat tikėjosi, kad ir senis Churchillis dėl "nušvis" ir ne tiek rūpinis Bermuda, kiek dėl vizitų pas Malenkovą.

Taip Kremlius užplanavo, taip ir padarė. Ir labai geru laiku. Prieš pat Bermudos konferenciją ir kaip tik tą vakarą, kada Prancūzijos parlamentas svarstė ginklavimosi klausimą.

Sovietai drauge su savo satelitais planuoja duoti didelius užsakymus prancūzų luksuosiems prekėms.

Ispanija

● Amerika labai patitiki Franke jėgal.

Amerika jau steigia karo bazes pagal neseniai padarytą sutartį su Ispanija. Stiprėja žinios, kad Ispanija gaus ir tas dvi oro bazes, kurias Amerika buvo numatiusi steigti prancūzų Marocco. Prancūzų markė krinta, Ispanų kyla.

Japonija

● Amerikos vice-prezidentas šaukia — japonai prunkščia.

Dabartinis Amerikos vice-prezidentas vis dar važiėja po Aziją ir labai energingai skatina Japonus ginkluotis — ginti save nuo raudonųjų. Japonai ir patys tatal žino. Bet gi Amerika, per generalą MacArthur "patarė" japonams įrašyti į naują konstituciją, kad jiems ginkluotis konstitucija uždraudžia.

simą ir iki apalpimo ginčijosi. Kremlius per radiją (mat, kaip skubu pasidare) paskeibė naujieną. Naujiena gi ta buvo tikrai ne menka. Maskva nori derėtis ir nebestato jokių aiškių sąlygų prieš derybas. Meškerė buvo gera. Bet prancūzai, bent kol kas, tos meškerės nekando. Prancūzų parlamentas, nors ir be didelio entuziazmo, davė savo ministerių pirmininkui pasitikejimą. Ir tas važiuoja Bermudon. Nors jam jau ir atrodo, kad "nauja era santykiuose su Sovietais jau prasidėjo". Churchillis labai linkmas. Sovietai jam davė "kozgą" kreipti Bermudos konferenciją Maskvos link. Amerika gi Sovietų notą laiko tuo, kuo ji yra. Ardymas, trukdymas. Vokiečių kanceleris Adenaueris taip pat pasakė, kad tos notos tikslas dar truputį atidėti vakarų vokiečių apginklavimą.

Tai gi šiuo kartu Sovietų nota-sūvis nepataikė. Gal tik pakaitė Bermudos dienotvarkę? "Ką daryti, kad bolševikai nenori taikos, ką daryti, kai Sovietai krečia tokius triukšus, kaip šį kartą su savo nota? Nes gi viskas, kas dar bus pasirinkta ir ne paskutinis Sovietų triukas.

● Kas knisai po Trieste?

Kai kas bijo, kad nekiltų karas dėl Trieste tarp Jugoslavijos ir Italijos. Tai, esama, būtų karas labai "ne laiku". Išėitų Maskvos naudai. Kiti vėl gi negali suprasti, kodėl gi būtina karas? Juk, ačiū Dievui, turime tokią organizaciją, vadinamą Jungtinių Tautų Organizaciją, kuri (anot kai kurių šposininkų), viską dabar labai teisingai gali išspręsti. Kodėl gi to klausimo neatiduoti spręsti tai Organizacijai? Taip klausimas atrodo, kai jį žiūri "iš viršaus", iš šalies.

Pažiūrėkime į jį dabar "iš apačios". Atrodytų kitaip. Atrodytų, kad niekam nerūpi, niekam nesvarbu šiandien, kad tas klausimas teisingai būtų išspręstas. Tik vienas dalykas yra svarbus, tik vienas dalykas yra būtinas. Tai koks gi? Yra būtina, kad Italijos ir Jugoslavijos politiniai "bosai" būtų patenkinti, kad jie galėtų savo piliiečiams pasakyti: "mūsų politika gera, mes laimejome".

Kodėl gi taip reikalinga? Visų pirma Italija. Reikalinga Italija ne tik išsaugoti nuo komunizmo, ją reikia ištraukti į Vakarų Europos ginkluotą gynimo sistemą. Italijai duodama ir pinigų ir pažadų dėl Trieste. Tai gi reikia pažadus išpildyti. Juk gi ne kas kitas, kaip Italijos komunistai ir fašistai spiria Italijos vyriausybę nenusileisti dėl Trieste. "Jie žino, ką jie daro".

Dabar Jugoslavija, konkrečiai Tito. Tito dabar valdo Jugoslaviją. Su juo juokų taip pat negalima kurti. Tito mėgstas luksusas, mėgstas moteris ir vyna, nemažiau, kaip načių Georingas. Tito savo prakalbose, savo manerose ir veido išraiškoje tobulai imituoja Mussolini. Bet jis yra nepalauiamas — komunistas, Balkanų Stalinas. Ir ne bet koks Stalinas. Paties Maskvos Stalino nepabūgo. Ir kas svarbiausia, tas Tito yra vakarų karo sąjungininkas prieš Sovietus. Daug kas tiki, kad jeigu kada, Maskva "pajudės" Balkanų link, Tito kariaus prieš Maskvą. Žinoma, Tito yra diktatorius tai diktatorius. Bet ir jis turi savo partiją, savo piliiečiams parodyti, kad jis vakarams nepasidavė, kad jo politika yra laimejimas, kad jis be Maskvos, ar net būdamas prieš Maskvą, gerai savo reikalus su vakarais sugeba sutvarkyti. Tai ar galima rizikuoti pazeisti Tito prestižą Trieste klausime? Juk ir Jugoslavijoje yra daug tokių, kurie reikalauja Tito nenusileisti Trieste klausimu.

AMERIKOS PILIETYBĖS EGZAMINAI

ARTEJA

RASO JULIUS SAKELIS

Juliaus Sakelės Telefonas:
Townhall 3-54-21

Duodu Senatorių Pavardes. Atsimink, ir
kas 2 metai patikrink. Kodėl?

Kiek uždirba senatoriai ir atstovai?

Amerikos valdžios; kiek jų yra, ką jos veikia ir
iš kur gauna pinigų

JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ SENATORIAI.

Prof. Dr. Juozas Motiejūnas iškelia mintį ir daugumą šių straipsnių skaitytojų pritarus, šiandien pradėdavo duoti senatorių pavardes. Bet gi reikia atsiminti du dalykus. Vienas yra šitas. Kas kiekvienai du metus vieną trečdalis senatorių užbaigia savo kadenciją ir renkami nauji. Todėl po kiekvienų rinkimų reikia patikrinti pavardes, kad nepadarus klaidos per egzaminus. Juk kiekviena valstybė turi tik du senatorius. Suklydus — egzaminatorius gali būti nepatenkintas. Taigi, tos visos pavardės, kurias aš duosiu, „galioja“ iki ateinančių metų rudens. (Nebent kuris iš jų numirtų, atstas-tydintų ir p. ir jo vietoje būtų kitas, anksčiau, negu ateinantį rudens).

Antras dalykas yra šitas. Po senatorių pavardžių, skliaustuose yra raidės „D“, reiškia demokratas ir „R“ reiškia respublikonas.

Amerikoje yra 48 valstybės. Šiandieną duodu 12 valstybių senatorių pavardes. Kitų valstybių — duosiu ateinančiuose „Laisvosios Lietuvos“ numeruose. Tai elutės pradžioje valstybės pavadinimas ir brūkšnelis, o toliau eina 2 senatorių pavardės.

Alabama — Lister Hill (D) and John J. Sparkman (D).
Arizona — Carl Hayden (D) and Barry M. Goldwater (R).
Arkansas — John L. McClellan (D) and J. William Fulbright (D).

Ketvirtas skyrius: Amerikos valdžios

KODEL „VALDŽIOS“?

Kodėl sakau „valdžios“ o ne „valdžia“? Juk Amerikoje, kaip ir kitur, yra tik viena valdžia. Tiesybė. Bet gi ir Lietuvoje buvo ir Lietuvos vyriausybė ir „apskrities ir miestų savivaldybės“. Tai gi tai vis buvo „valdžios“. Tik Amerikoje dar yra truputį daugiau. Mat, Amerika susideda iš 48 gerokai savistovių valstybių. Kai kurios iš tų valstybių save net „suvereninėmis“ kalbada vadina. Todėl mes šitą mūsų studijų ketvirtą skyrį ir paskirsim, tam, kad susipašintum su visomis Amerikos valdžiomis, kokios čionai yra. Ir be to, labai suglaustai patirsime, kaip tos valdžios renkamos, kokie yra tų valdžių darbai ir iš kur tos valdžios ima pinigų.

Dar pačioje pradžioje mūsų studijų, „Laisvosios Lietuvos“ 5 Nr (spa-

AMERIKOS VALDŽIOS

1. FEDERALINĖ VALDŽIA.

(Galima būtų sakyti „sąjunginė“, „centrinė“, t. y. viena visai Amerikai)

A. RINKIMAI.

Kiekvienais lyginiais — poriniais metais (pavyzdžiui 1952, 1954, 1956, 1958...) renkami visi Atstovų Rūmų nariai ir vienas trečdalis Senato narių. Kiekvienais kitais poriniais metais — J. A. V. Prezidentas.

B. FUNKCIJOS.

(Užduotys, pareigos, darbas).

Užsienių reikalai, Pramone, prekyba, finansai, Paštas, Transportas, Krašto apsauga, Viešieji darbai, Žemės ūkis, Žuklė, Miekal, Kasyklos, Indėnų reikalai, Teritorijos, viešieji žemės plotai ir parkai, Sveikata ir gerbuviai, Sveikimo, Teisningumo ir imigracijos reikalai.

C. PAJAMOS.

(Iš kur gauna pinigų).
Asmeninių pajamų mokesčiai, Bendrovių pajamų mokesčiai, Mūtais, Paveidėjimo mokesčiai, viešųjų žemės plotų pardavimo ir išnuomavi-

Mes mokomės angliskai

Raso E. F. Redaguoja Julius Sakelis.

● Ar žinai, kada galima sakyti „MAKE UP“.
Juk „make up“ reiškia dirbti, padirbti. O „make up“ reiškia daug kitų, kitiškių minčių, kurias paprastame gyvenime kadėn mėn norėtume ir turėtume trumpai, bet teisingai pasakyti.

● „I felt bad today and did not work much. I will make up tomorrow.“ (Aš jaučiausi blogai ir nedirbau per daug. Aš išlyginu skirtumą rytoj), teisingai nepadarys nustatytos darbo normos. To make up — reiškia išlyginti skirtumą. „I pay 10 dollars today, but I will make up next week“ (Aš imoku 10 dolerių šiandien, bet sekančią savaitę išlyginu skirtumą), sakai imokėdamas pinigų už žmonos kailinius, jeigu kiekvieną savaitę mokai po 15 dolerių, o šią savaitę temokėjai tik 10 dol.

● „Don't be angry with me let's make up...“ (Nepyk ant manęs, susitarkykim), prašai kaimyną, pastebėjęs, kad tas jau trečią dieną nenoriai kalbasi su tavim. „John made up with his wife“ (Jonas susitarkė su žmona), išgrįsti „naujieną“. Jau šį kartą to make up reiškia susitarkyti su kuom nors.

● „I don't believe you“ (Aš netikiu jums). „you made up that story“ (Jūs išsigalvojote tą istoriją), pelki ji, žinodamas, kad Jonas niekada nesipyksta su žmona. „He was not sick yesterday he made up a story of being sick“ (Jis nesirgo vakar, bet išgalvoti istoriją, kad sirgo. To make up — jau reiškia išsigalvoti).

Taigi turime tris grupes pavyzdžių, kur „make up“ reiškia skirtingas prasmes: 1) išlyginti skirtumą, 2) susitarkyti ir 3) išgalvoti. Bet dar yra ir daugiau, gal kiek moterims aktualiau.

● Make up reiškia taip pat kosmetiką ir taip pat vartoti kosmetikos priemones.

Pav.: „Does your wife use much make up?“ (Ar jūsų žmona daug kosmetikos vartoja?) „Yes, she makes up every morning.“ (Taip, ji dailinasi kiekvieną rytą). „Does make up cost much?“ (Ar ji (kosmetika) daug kainuoja?). „I don't know much she spends for make up“ (Aš nežinau, kiek ji išleidžia kosmetikai). „Why so many women use make up in U.S.A.“ (Kodėl daug moterų vartoja kosmetikos priemones (Jungtinėse Valstybėse Amerikoje?). Klausimas aktualus.

SUSIRINKIMAS

LAS Čicagos skyriaus

Paskutinis šiais metais susirinkimas įvyksta šių metų gruodžio 5 d. 7 val. vakare „Laisvosios Lietuvos“ patalpose, 3157 So. Emerald Ave.

Kadangi bus svarstomi labai svarbūs organizaciniai reikalai, todėl prašoma visus narius ir prijuočiančius susirinkime dalyvauti.

Skyriaus Valdyba.

A. RINKIMAI.

(„State Government“). Yra 48 valstybės, todėl yra 48 tokios valdžios visoje Amerikoje).

A. RINKIMAI.
Ne vienodi. Kaitomi (keičiami) pagal valstybės konstituciją.

Atsiminkime: kiekviena iš tų 48 valstybių turi savo nuosavą konstituciją.

B. FUNKCIJOS.

Svietimas, Vietiniai viešieji darbai, Ugniagesiai ir policija, Viešieji tarnyba, kaip gatvekariai, autobusai ir pan. Sveikata ir gerbuviai, Teisningumas.

C. PAJAMOS.

...Mokesčiai nuo nekilnojamojo turto, įvairių leidimų, pabaudos, valstybės dovanų, etc., etc.

Baigdamas šitą mūsų ketvirtą skyrį noriu pastebėti, kad jis čia buvo patiektas tik bendram susipašinti su Amerikos valdžių sistema. Ką nors iš šito skyriaus atmintinai išmokyti nėra reikalo. Todėl aš čia ir nedaviau nei klausimų, nei atsakymų angliškai. Vėliau duosiu paprastesnius klausimus ir atsakymus angliškai iš tos pačios sistemos. Duosiu tokius ir taip, kokie pasitaiko per egzaminus.

Ponui Butkui Antanui labai dėkoju už laisną ir mintis. Atrodo, kad Jūsų pagėdėjimus kiek galėdami jau vykdom.

Brangūs studijos dalyviai, iki pasimatymo, kita kartą.

Pirmieji ir jauniausieji „L. L.“ platintojai skuba į darbą.

Kultūrinės AKTUALIJOS

Pavėluotas atsakymas a. a. poetui Simonui Valiukėnui

Šiandien „Europos Lietuvių“ skaitau liūdną žinią, kad š. m. spalio 6 d. Rochdaleje, Anglijoje, pasimirė tautietis Simanas Valiukėnas. Jis man nebuvo nei pažįstamas, nei giminė, nei asmeninis bičiulis, tačiau jo mirtį išgyvenu labai, negu artimiausio bičiulio netekęs. „Jis mane lankė dažnai laisvais ir būdavo dienų, kad iš jo gaudavau net po kelis laiškus. Juose visuomet būdavo arba eliaščių kūra, arba politinių straipsnių, arba samprotavimų. Iš jo laišku susidariau įspūdi, kad jis yra labai jautrus, labai taurus lietuvis. Tikra poeto siela. Jis ir rašė eliaščius. Tiesa, jo eliaščiai buvo rašomi labai pasenusia forma. Jie priminė „Ausros“ ir „Varpo“ laiškus. Juose nebuvo tos poetinės kultūros, kurios pasiekė modernieji mūsų poetai: H. Nagys, Nyka-Niliūnas etc. Juose tebuvo klinios idėjos, gana primityviai išreikštos. Tačiau Simanas Valiukėnas rašė ne blogesnę poeziją už Anatolijų Kairį, Stelingį ir daugybę laikraštinių poetų, kurie užpildė „Amerikos Lietuvių“ skiltis. Jis tik neturėjo „dėdžių“ redaktorių, kurie jo poeziją spaudintų.

„Jei aš mokėčiau...“ — rašė jis man š. m. birželio 24 d., — „kalbėti“ — viską apversčiau aukštyn kojomis... Bet kalbu, kad ir švepluodamas... Kalbu, kaip moku... Šiandien prisimenu šis eliaščius... Čia taipgi literatūrinė „revoliucija...“ Bet patrioto Lietuvis neturėtų būti atmeta. Tai ne tik garbės, bet ir egzistencijos klausimas. Neįvertinamai svarbus. Iš didios prauišas — į dar didesnę ateitį. Su nauja tikyba... Tu Vyčio Žemės Taika... Tai tikras Atgimimas... Turis tendencijos pakelsti ne tik mūsų Dvasią, bet iš visų vidūjinių Lietuvis ir Lietuvos gyvenimą, — bet siekias plėstis ir už Lietuvos ribų. O tam ir reikia naujų mokslų. Aš gi tekteru „Jedus“.

Taip, Simanas Valiukėnas kirto storis ir neįveikiamus lietus. Jis turėjo Adomo Mickevičiaus dvasią, bet

stigo galios. Ir jis bekirsdamas ledus sukulpo.

Simano Valiukėno pranašikas žvilgnis krypo į didieji Lietuvą. Jis svajoto gal būtų apie didesnę Lietuvą, negu Vytautas Didysis. Jis rašė lenkiškai, rusiškai, gudiskai. Vis himnams toms tautoms. Jis norėjo visų tautų vienybės po Vyčio ženkliu. — Kada kartą jo mintis buvau viešai paskelbęs, jis prašė tylėti, nes esą ne diplomatas. Tačiau mintys, kurios tyli, miršta tyloje.

Jis parašė ir porą politinių studijų. Jose daug gražių minčių. Jis kūrė naują politinę terminologiją. Jis svajoto apie trilogiją: dešinė, vidurinė ir kairė glaudė. Tačiau, jis, kaip poetas, neįjutė realybės: nei dešinė, nei kairė nenori gausias prie bendro lietuviško kūno, o kiekvienas su savo ranka, kaip vokiečių Kasperis, mataloja į priešingas puses.

Nežinau nei velionies mokslo, nei jo sveikatos būklės. Gal būtų, jis buvo pamišęs savo idėjose. Tačiau tose jo idėjose tarp daug liguisto, buvo daug ir sveiko.

Jis paliko kelis šimtus sutaupes anglių svarų. Reikia manyti, kad jis taupė savo raštamą išlaidai. Gal būtų, geriausias velioniu ir būtų paminklas, jei išrinkti geresni prozos ir poezijos dalykai būtų nedideliu tiražu išleisti.

Didžiai man liūdna, kad neatsakiau į paskutinį velionies laišką. Jis prašė mane pasisakyti dėl „Aistijos“ himno. Prisipažinčiau, kad nebuvau sužavėtas tuo himnu. Nenorėjau li-goniu nuotokais drumsti. Ir šit man pavėluotas atsakymas: Simanai, Tu buvai geras lietuvis, ištikimas mano nepažįstamas idėjinis bičiulis, bet silpnas poetas. Tiesa yra šventesnė už melą.

Išleisk, mylimas žmogau, svetimos padangės žemėje. Mes pasistengsim Tavo perliu atrinkti ir perduoti būsimoms Lietuvos kartoms.

Stp. Vykintas.

Pirmoji Lietuvių Liaudies Meno Paroda Chicagoje

Lapkričio 28 — gruodžio 11 dienomis Museum of Science and Industry Chicagoje vyksta Pirmoji Lietuvių Liaudies Meno Paroda. Parodą globoja p. J. Daudžvardienė. Joje gausu įvairių lietuviško meno ekspozicijų. — Visa lietuviškoji visuomenė kviečiama tikrai vertingą parodą aplankyti. Ne tik patiems ateiti, bet ir pažįstamus sveikintausius atstovėti. Lai ir jie daugiau pažįsta lietuvišką liaudies meną!

Parodai „paruošiamasis susirinkimas“ įvyko lapkričio 22 d. Maria High School patalpose. Kalbėjo skau-

tė filisterė Gražina Čaplikaitė, dr. Milda Budrienė (ji yra parodos iniciatorė), Juzė Daudžvardienė (Lietuvių Konsulo Chicagoje žmona). Paskaitą skaitė Bronė Jameikienė. Dalyvavo apie 100 įvairių organizacijų atstovų (buvo kviečiamos tik moterys). Priedo buvo arbatėlė, vertingų dovanų paskyrimas traukimo būdu, Marla gimnazijos apžintėjimas. Sveikinant šią gražią skaučių ir bendrai lietuvių moterų iniciatyvą taip ir norisi sakyti — iki pasimatymo parodoje!

Lietuviškos enciklopedijos gimtadienis

Bostono Lietuvių Rašytojų Klubas lapkričio 8 d. surengė iškilmes Lietuvių Enciklopedijos I-jo tomo pasirodymui atžymėti.

Iškilnių rengėjų susilaukė talkos ir įvairios paramos, susilaukė didelio pluošto sveikinimų, skirtų Lietuvių Enciklopedijai. Tebūna leista didžiai gerbiama sveikintojams ir mielėms bičiuliams per lietuviškąją spaudą už malonius bei skatinančius sveikinimus, už suteiktą paramą, viešai padėkoti.

Iškilmingajame akte išsamią akademinio pobūdžio kalbą pasakė garbingasis Prel. J. Jūras, jautri patvirtinį žodį tarė SLA pirm. adv. C. J. Kalinauskas, JAV lietuvių kultūrinės pastangos ir nuopelnus išskė L. E. Vyr. redaktorius Prof. Vaclovas Biržiška.

Lietuvos vardu L. E. pasirodymą sveikino konsulas adv. A. O. Šalna. Lietuvos Laisvės Komiteto narys J. Audėnas išskė mintį, kad Lietuvių Enciklopedija, tai visų pažiūrų lietuvių vieningo kūrybinio ir mokslinio darbo vainikas. J. J. Bačėnas iš

Sodus, Mich., prisiminė Oišausko pastangas išleisti Liet. Žinyną, kurio aplinkoj ir jis pats tada dirbo. Asmeniška iškilmėse dalyvaudamas, Elizabetho lietuvių sveikinimus pareiškė L. E. muzikos sk. redaktorius Prof. J. Žilėvičius, L. M. Lygiai taip pat šventinį įsijungė Lietuvos mikiškininkai, kai L. E. gimtadienį atvyko L. E. mikiškininkystės sk. red. Prof. J. Rukštytis iš Worcester, Mass. Bostono liet. teisingųjų vardu kalbėdamas Dr. V. Cepas išskė visuomenės dėmesio vertą sumanymą, kad JAV ir kitų kraštų lietuvių lietuvių sudarytu L. E. Geležinį Fondą, į kurį būtų sudėta nors vienas tūkstantis (1000) L. E. egzempliorių būsimam lietuvių Lietuvos Valstybei. Akademines jaunuomenės vardu šitų žodžių L. E. pasveikino Lietuvių Studentų Sąjungos JAV pirm. Vyr. Kavalis, L. E. redaktorius Ant. Ben-dorius ir Dr. J. Girnius, jau pobūvyje, kvietė lietuvių visuomenę visom išgailem L. E. remti, redakcijos vardu tirdami, jog bus dirbama visu atsidėjimu ir uolumu, kad L. E. bū-

tų suredaguota numatytu laiku. Leidejas J. Kapočius tarė, kad Rašytojų Klubas surengtos iškilmės jam įkvėpė naujos energijos ir ryžio užsimė-tą darbą tęsti.

Koncertinę ir literatūrinę L. E. gimtadienio programą paklijoj nuotai-koj su pasisekimu atliko Lietuvos Operos Teatro solistė E. Kardelienė, Sv. Petro parapijos choras, vad. km. J. Kačinskis ir poetai Aistis, Bern. Brazdžionis, Ant. Gustaitis ir St. Santvaras. Amerikos Balso red. inf. Labanauškas, specialiai atvykęs iš New Yorko, iškilmingojo akto kalbas ir koncertą įrašė į juosteles.

L. E. leidejas J. Kapočius, trumpindamas ir taip trumpas savo po-džio valandas, Rašytojų Klubui at-spausdino visus reikalingus spausdi-nius. Malonios Bostono lietuvių, be-veik visuomet vis tos pačios, suren-gė garų būvį.

Į Bostono Liet. Rašytojų Klubo kvietimus raštu teikėsi atsiliepti J. E. Kauno Arkivyskupas-Metropolitas J. Skvirėckas (per L. E. redakciją ir leidyklą), Vilko pirm. Prel. M. Krupavičius, Lietuvos Diplomatinjos Se-fas min. St. Lozoraitis, Vyk. Tarybos pirm. K. Zalkauskas, I. g. min. P. Zadeikis, min. Balučio vardu V. Balickas, min. Dr. K. Graukinis, Lietuvos atstovas Prancūzijoje Dr. S. Bačkis, Gen. konsulas Jonas Bud-ryš, kons. P. Daudžvardis, kons. Dr. J. Bielskis, Prof. Myk. Biržiška, Kan. J. Kapočius. Kultūrinių ir visuome-ninių organizacijų vardu L. E. sveiki-no Rašytojų Dr. Jos pirm. Ben. Ba-brauskas, žurnalistų Sąjungos pirm. V. Rastenis, Ateitininkų Federacijos Vadas Prof. S. Sužiedėlis, Liet. Profesorių Dr. Jos pirm. L. E. Chemijos sk. redaktorius Prof. Dr. P. Jucaitis, Balfo reikalų ved. P. Minkūnas, Lie-tuvos Bendruomenės pirm. Vokietij-joj Pr. Zundė, Liet. Bendruomenės JAV vardu iš Hartfordo p. W. M. Chase, Vasario 16 gimn. direktorius A. Giedraitis, Amerikos Liet. Inžin. ir Architektų 8-gos Bostono sk. pirm. Inž. V. Dačinskas, ALS Ramovės Bos-tono sk. pirm. pulk. Stapulionis, ALT Sendaros 1-jo apskrįčio suva-žiavimas — pirm. K. Jurgelūnas, Sekr. J. Gedmintas, Latvų Spaudos Sąjungos pirm. Olg. Liepinis, Lietu-viškųjų laikraščių ir žurnalių redak-cijų bei lietuvių vardu Draugo red. ir L. E. žurnalistikos sk. red. Kun. Dr. J. Pruskeičis, Aidų, Darbininko ir Sv. Pranciškaus Varpelio red. Tėvas Dr. L. Andriekus OFM, Tevėskės, Zi-burijų red. Dr. A. Sapoka, Nepr. Lie-tuvos red. J. Kardelis, Gabijos red. St. Zobarskas, ir leidejas J. Sodaitis, Technikos Žodžio vardu inf. Br. Ga-jinis, Mūsų Sparnų red. Ing. S. Ge-rullis, Leiko red. P. Brazys iš Argen-tinos, Mūsų Pastogės red. iš Austrai-lijos J. Zukauskas. Negaudami iš-kilmes dalykai būtų nedideliu tiražu išleisti.

Didžiai man liūdna, kad neatsakiau į paskutinį velionies laišką. Jis prašė mane pasisakyti dėl „Aistijos“ himno. Prisipažinčiau, kad nebuvau sužavėtas tuo himnu. Nenorėjau li-goniu nuotokais drumsti. Ir šit man pavėluotas atsakymas: Simanai, Tu buvai geras lietuvis, ištikimas mano nepažįstamas idėjinis bičiulis, bet silpnas poetas. Tiesa yra šventesnė už melą.

Išleisk, mylimas žmogau, svetimos padangės žemėje. Mes pasistengsim Tavo perliu atrinkti ir perduoti būsimoms Lietuvos kartoms.

Stp. Vykintas.

I. E. Geležinio Fondo mintį turė-jo ne tik Bostono liet. teisingininkai, bet ir pats Rašytojų Klubas. Iškilnių metu į tą fondą per Rašytojų Klubą Valdya paaukogo astuonis šimtus (800) dolerių vienas Bostono lietu-vių, garbingas žmogus ir kilnus patri-otas, atsisakęs net savo pavargę viešai škebliti. Tokiu būdu L. E. Geležinio Fondo, skiriamam Lietuval, pradžia jau yra sudaryta. Kaip matom, ją sudarė Nežinomasas Lietuvos.

Bostono Rašytojų Klubas visiems išvardintiems asmenims, visoms or-ganizacijoms ir įstaigoms, kuo nors mums padėjusioms ir sveikinimus atsiuntusioms, taria nuodirdžiausią dėkui ir prašo lietuvių spaudą tą pa-dėką savo puslapiuose paskelbti. Dėkui, dar kartą visiems nuodir-džiausias dėkui.

Bostono Lietuvių Rašytojų Klubas

V A L D Y B A.

Bostonas, 1958.XI.10.

V. ŠIMKUS

STATYBU KONTRAKTORIUS

— State naujus namus pagal sutar-tį. Didelis planų pasirinkimas. Atlie-kami remonto darbai.

4645 So. Keating Ave.

Telefonas: REliance 5-8202.

Skambinti nuo 6 val vakaro.

Lietuviai gali užimti valdiškas vietas Chicagoje

Gerblamoji Redakcija: Gavau vienuoliktą "Laisvosios Lietuvos" numerį ir tuoj pat jį perskaičiau su dideliu susidomėjimu. Beakaidydamas suradau jame daug naudingų minčių. Labiausiai reikia pasidžiaugti, kad yra rūpinamasi Lietuvos išvadavimu. "Laisvoji Lietuva" yra naujai leidžiama savaitraštis ir, man rodos, kad jam Chicagoje yra labai gera progą išaugti. Man asmeniškai atrodo svarbu, kad mūsų laikraštis labiau kreiptų dėmesį į amerikonišką politiką, nes mes lietuviai Amerikoje iki šiol negalėjome suorganizuoti stiprios amerikoniškos politinės organizacijos, kadangi neturėjome prielankios politiškos spaudos. Aš sutikčiau bendradarbiauti jūsų laikraštyje, jeigu būtų leidžiama rašinėti apie Amerikos demokratiją, konstituciją ir politiką. Demokratiškoje šalyje norėjimas šiuo metu veikti politikoje yra, galima sakyti, demokratiškas principas. Pav., vokiečių kilmės "balsuotojų" Chicagoje yra per visą 600.000, lenkų daugiau 450.000, italių apie 200.000, žydų netoli 250.000, kitų mažesnių Europos tautų kilmės balsuotojų sudaro netoli 700.000, todėl sujungus visus iš Europos kilusius piliečius, jie galėtų lengvai demokratiskai būdu paimti Chicago ir Cook apskrities valdiškas vietas. Europos kilmės piliečiai ir net jų čia gimę vaikai dar per mažai rūpinasi politikos veikia gal dėl tos priežasties, kad jų tėvai daugumoje buvo ūkininkai arba paprasti darbininkai, dėl to jie savo vaikus bandė pritaikyti nuo politikos veikimo. Galima sakyti, per desimtus metų Chicago ir State of Illinois valdo

mažos tautinės grupės vadai, t. y. aš. Bendrai, pas mus yra kalbama, kad aš ir kiti "užimsta politikierium". Chicagoje aš ir yra ne ką daugiau negu lietuviai, t. y. jų yra priskaičiuojama netoli 150.000, bet tarp jų yra nesulaukoma vienybė ir, negana to, jų tautoje socialistų, komunistų ir jų organizacijų visai nėra. Kuomet nebuvo ir nėra komunistinių ir socialistinių organizacijų, jų tauta turėjo progos labiau susivienyti, kadangi tos partijos visuomet žmones bandė išskaldyti. — Nėra aš, ojejonės, kad ir lietuvių tauta yra daug nukentėjusi dėl partijų kivirčių. Naujai atvažiuavusių lietuvių didžioji dalis, galima sakyti, yra intelektualai, jie čionai rado jau sukurtas organizacijas, bažnyčias, mokyklas ir laikraščius, todėl jiems bus daug lengviau įsijungti į Amerikos politiką. Daug kartų esu sakęs, kad jei mes turėtume kelis lietuvių kongresmenus, mums nebūtų reikalo rinkti centus ir dolerius iš biednų žmonių dėl Lietuvos išvadavimo. Mes turime advokatą Antaną Oll svarbiausioje vietoje Cook County, kur jo žodis ir plitine reikšmė atveria labai daug. Žinoma, jo politinė galia mes turėtume pasinaudoti, kadangi jis gali per telefoną pareikalauti bet kurio senatoriaus ar kongresmano įnešti kongresą bilijū. Su jo politine jėga Washingtono valdinkal skaitosi ir skaitysis. Mes visi lietuviai turėtume jį pastatyti į pirmąsias eiles Lietuvos išvadavimo darbe. Mums yra reikalinga ir daugiau tokių vyrų ir būtinai yra reikalinga daugiau dirbti Amerikos politikoje. Adv. Charles Kal.

"Laisvoji Lietuva" pasiekė Ekvadoro džiungles

LAISVOSIOS LIETUVOS REDAKCIJAI. Malonūs Bičiuliai! Standien gavau jau trečią Laisvosios Lietuvos nr. ir esu širdingai Jums dėdingas, kad mane suradote tolimame ir kampyje ir suteikėte man tikro džiaugsmo, leisdami susipažinti su grynu lietuvišku savaitraščiu, kokio tikri lietuviai seniai jau yra pasiję. Gyvenu čia su savo nepilnamečiu sūnumu, kaip vilkas tarp avietynių, nes neteko girdėti, išskyrus vieną kunigą misjonierių, kažkur rytinėse paamazones džiunglėse, kad čia būtų, visame krašte, dar bent vienas lietuvis. Sunkiai kovojū dėl kasdieninės duonos tame pusiau laukiniame krašte ir mūsų gyvenimo standartas dar kol kas yra toks žemas, kad, ir turėdamas geriausių norus,

negaliu Jūsų tikrai artimo man laikraščio užsipnumeruoti. Tačiau aš labai norėčiau jį nuolat gauti. Manau, kad gal rastumėte galima man jį siuntinėti, o aš, savo ruožtu, šio kiali tokiu kompensacijai, retkarčiais ką nors parašyčiau. Dažnai, ir ką nors labai jdomaus parašyti, nepasijū, nes čia nėra jokio lietuvių gyvenimo, tačiau manau, kad kokias nors, kad ir nelabai išmintinga mintis, galėtų būti panaudota. Iš tikros širdies linkiu Jums toliau lauti ledus grynal lietuvių tarp lietuvių, nes jau manau, kad padoriems tautiečiams seniai yra nusiobodė tos beprasmiškos ir nešvanktos tarpusavies rietenos, kurios tokiu nuostabi ir neįtikėtinu pasigardžiavimu yra vedamos ypač mūsų tos neva katalikiškosios spaudos. Jums atsidaives A. Barčius, Casilla 3181, QUITO, Ecuador S-A.

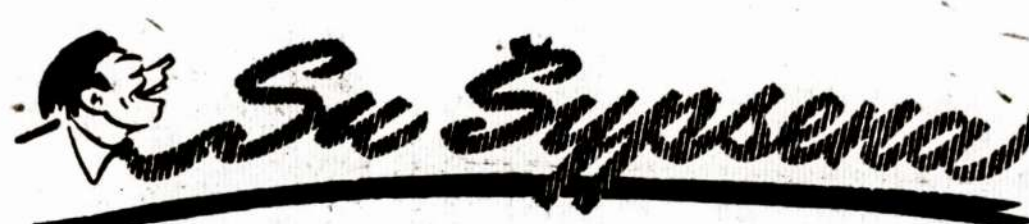
Gerblamas Ponas Stanekai

Lai kraštis yra savotiškai jdomus, nes skiriasi nuo kitų (Amerikoje išleinančių) aiškiu išsireiškimu. Viskas yra trumpai-drūtai. O jau tie straipsnių pavadinimai — tiesiog sensacingi. Noroms-noroms turi perskaityti, kas slepiasi po tokią mandria antraštę. Lai kraščio užsibrėžtoji linija, mano nuomone, (aš skyrius išspręs daugumos susirūpinimą kaip tik laiku, o be to, ir veltu). Argi reikia daugiau ko norėti? Mano nuostirčiau linijėjimai yra, kad Jūsų savaitraštis kuo greičiausiai virstų dienraščiu. Reikiu pagarbą, Jūsų Juozapas Arštikys, Cicero, Illinois.

ne vienos "spalvos", bet trijų, būtent: geltona, žalia, raudona. — Juk teišnasi tik kaliejai, o Jūs juk tokiais nesate, tam su nerimtais — jokio reikalo. Labiausiai vykusi yra politinė apžvalga, nes trumpame tekste tępa galybė aktualių žinių. Įvedimas plietybės žinių studijų skyriaus — yra daugiau, negu sveikintinas. Šis skyrius išspręs daugumos susirūpinimą kaip tik laiku, o be to, ir veltu. Argi reikia daugiau ko norėti? Mano nuostirčiau linijėjimai yra, kad Jūsų savaitraštis kuo greičiausiai virstų dienraščiu. Reikiu pagarbą, Jūsų Juozapas Arštikys, Cicero, Illinois.

Ivyko š. m. lapkričio 26 d. Lietuvių Auditorijos saleje. Į suvažiavimą atvyko nemažai atstovų iš kitų skyrių ir daug svečių. Suvažiavimą atidarė V. K. L. Sąjungos pirm. adv. A. Juknevičius iš Bostono, sveikindamas ir linkėdamas sėkmingo darbo. Suvažiavimui vadovauti išrinktas p. V. Šimkus, sekretoriauti — ponias M. Šimkutė-Paškauskienė. Suvažiavimą sveikino: 1) Prof. V. Biržiška, 2) Mažosios Lietuvos vardu p. Purvinis, 3) "Draugo" redaktorius Dr. Kun. Prunskis, 4) "Naujieji" vardu p. Albinas Morkus ir 5) savaitraščio "Laisvosios Lietuvos vardu mok. Mykolas Luneckas. Sveikintojai daug gero palinkėjo suvažiavimui, o ypač nepavargti einant didžioju lietuvišku keliu į mūsų sostinę Vilnių. Atvykę atstovai: iš Bostono adv. A. Juknevičius, iš Blocktorio adv. Višcins, Chicago — mok. A. Dundulis, Clevelando — K. Gaižutis, Detroit'o mok. Misiunas ir Zuikas, davė do-

mūs pranešimus iš savo skyrių veiklos. Darbotvarkė buvo ir V. K. L. Sąjungos statuso pakeltimas, kuris taip apsvarytas ir vietomis pakeistas bei pataisytas. Adv. p. Višcins iš Brochtono inėse susirinkimui pasiūlyma, kad būtų renkama ir komplektuojama visa medžiaga, liečianti Vilniaus krašto reikalus. Taipogi patarė sekti gudu ir lenkų spaudą ir tuojaus reaguoti Vilnių liečiančiais klausimais, mūsų lietuviškoje spaudoje. Visuotinis metinis V. K. L. S-gos atstovų suvažiavimas Chicagoje primėne rezolucijas, kuriose sveikina mūsų veiksmus, būtent: visus diplomatinis Lietuvos atstovus visuose kraštuose, Vilką ir A. L. Tarybą. Amerikos Liet. Tarybos sušauktą Kongresą paremti V. K. L. S-ga aukav 51 dol. 50 c. Į šią sumą įskaitant iš Detroito skyriaus auką sumoje 26 dol. 50 c.

"Buvo gerų valgių ir gražaus juoko"

"Draugas" (lapkr. 24 d.) rašo: Šauonio vakarienėje buvo gerų valgių ir gražaus juoko. Šv. Jurgio par. svetainėje sukuriamieji nebegalėjo sutalpinti visų lietuvių, atvykiančių į parapijos vakarienę. Po skanių valgių, skambėjo parapijos kunigų vadovaujamos dainos; dainavo visi svečiai. Visiems patiko įvairum programa: padavėjų dainos, šv. Vardo Draugijos suorganizuotas "Kinas"; paguldžius ligoni ir jį nuo žurovų atitverus balta droble, iš užpakalio paleidus šviesą, atsistūmė šešėlis kaip ekranas; salė kvatojo, kai "gydytojas" "prapjovė" pradėjo traukti širdį, skvilį, vidurius (susitū drėselių eile). Keletas šv. Jurgio par. mokyklos auklėtinių pagriežė akordeonais, pora De Paul univer-

siteto dramos studentų suvaidino linksma pokštą, šv. Vardo draugijos nariai pastatė valdžiej aplė keliamasi į naują kleboniją; sodalietės pašoko; Moterų klubo narės parodė paskutini dešimtmečių madas. Smagių padainavo kun. A. Zakarasukas, kun. P. Kelpas, kun. J. Kuzinskas ir p. Giedraitis. Prel. B. Urba išdalino laimėtojams dovanas: K. Kirsch, 833 W. 33 st. — \$200, Mr. & Mrs. Mikalajūnas, 3727 So. Lowe — \$100, B. Camendulė, 927 W. 33 pl. — \$50, K. Bumblienė, 3215 S. Wallace — \$25. Platiniojai laimėjo: Eleonor Cunningham, 5648 S. Morgan — \$25 ir L. Stukas, 3337 S. Emerald — \$25. Gales laimėjo Mrs. U. Shatkus, 901 W. 35 st.

Ipolitais riečia nosį

Gerblamas Pone Redaktoriai! Tamsta ir dalis jautriosios visuomenės mane pasmerkę, kai aš pats pirmutinis pasiūliau mano gerbiamą Profesorį Gedimina Galvą išrinkti Vilko pirmininku. Sago, tai to kvailio Kilingos arkliaiškas jumoras. Bet ką jį Jūs, gerbiamieji, dabar pasakysite? Žiūrėkite ir skatlykite. Kanados "Tėviškiš Ziburiai", lapkričio mėn. 20 d. va, šitoki dalyką rašo: "VLKAS turėsias savo Radijo Tarnybą. Turimomis žiniomis Niujorke, Vilkas ir savo Informacinę Tarnybą Europoj pasikvietęs publicistą Gediminą Galvą ("TŽ" bendradarbi), kuris perimsias propagandos ir radijo skyrių, suorganizuodamas kasdieninę Vilko radijo tinklo tarnybą. Gerblamas galva išskris į Europą dar šią savaitę. Džiaugiamasi, kad lietuviai, ne kokie valdinkal, ar klaptūkal, galės pralinti į savo kraštą. Taigi dėl mano siūlyjimų daugiau nesijūkite. Ir nenustebkite, jeigu mano siūlyjimas dėl Kun. Dr. Prunskio taip pat išsiplėdys. Aš turiu ryšius ir žinau, ką kalbu. O jeigu Kilingos pakalbės per Sophie Bartkus radio apie tą Lozoraitį (atsiprašau, apie poną Lozoraitį, apie šefą), tai gal ir man Vilkas pasiūlys "pralinti į savo kraštą". Tada tai Kilngai neberekės zulinti "Laisvosios Lietuvos" "adverijas". Laikiniai, dar truputį, vėl gerbiąs Tamstą Ipolitais Klinga.

diminas galva išskris į Europą dar šią savaitę. Džiaugiamasi, kad lietuviai, ne kokie valdinkal, ar klaptūkal, galės pralinti į savo kraštą. Taigi dėl mano siūlyjimų daugiau nesijūkite. Ir nenustebkite, jeigu mano siūlyjimas dėl Kun. Dr. Prunskio taip pat išsiplėdys. Aš turiu ryšius ir žinau, ką kalbu. O jeigu Kilingos pakalbės per Sophie Bartkus radio apie tą Lozoraitį (atsiprašau, apie poną Lozoraitį, apie šefą), tai gal ir man Vilkas pasiūlys "pralinti į savo kraštą". Tada tai Kilngai neberekės zulinti "Laisvosios Lietuvos" "adverijas". Laikiniai, dar truputį, vėl gerbiąs Tamstą Ipolitais Klinga.

Integubas derius.

"Rusija" — šaukė sovietų ūkio ministeris vienoje Paryžiaus konferencijoje, — "tai yra rojus su keturgubu deriumi per metus". Daugelis klausytojų, netikėdami, norėjo sužinoti, kaip tai įvyksta. "Visai paprastai", — nusišypojo jisai, — "Mes gauname vieną deriū iš Lietuvos, vieną iš Latvijos, vieną iš Estijos, o vieną patys Rusijoje nuplauname". Paleckis vietoj paminklo. Paleckis nuvažiojo į Stalino laidotuvas Maskvon. Malenkovas klausia jį per laidotuvių eseną: "Drauge Palecki, ar nebūtų gražu, jeigu Jūsų paminklas stovėtų mauzoliejuje išmūrintas?" "O kiek kalnuotų mano paminklas?" — paklausė Paleckis. — "Nedaug" — atsakė Malenkovas. — "Tik du milijonai rublių". "O", — suriko Paleckis susimė už galvos. — "Aš už milijoną apsimu visą amžių vietoje paminklo stovėti!". Negras dar nenudžiūvo. Lenkijos raudonasis maršalas Rokossowskiis pirminkavo 3 pasauliniame kongrese, kuriame reikėjo visokių rasų komunistų. "Draugai" — šūktelėjo jis. — "Posėdžio atidarymas atidedamas vienai valandai". "Dėl ko? Kodėl?" — rėkavo iš visų pusų. "Todėl, kad negras dar nenudžiūvo..." T. V.

SIENZEIŲ SUKŪRY

Ol, Kirtikili, Kirtikili, Ko lakstal vien marškinėlius, Su kengūrmos po džungles? Matai, vyksta Daugailėlis, Mokslo vyras, daktarėlis, Paslaptinių labirintų perplėšės erdves. Ir tave, senutį, mokė, Kas iš tikro šoš šoka — Didžio tvaiko sukury. Kad daugiau rimties turėtum, Kad į šalį nežiūrėtum, Mauna tave svetimajai kepure. Išmintingas pons Daugailis, Pranašytėmis hegaliu. Nukelnet kitų vardus. Tad ar jam tik nepaziū, Vardan nukelnetųjų prestižo, Sintezių pagelba muštis į vadus. Kirtikiliis. LL AUKOJO Talat Kelpša, Chicago \$ 5,— Rimas Kazys " \$ 5,50 Krollis Ljudas " \$ 4,— Songinas E. G. " \$ 1,50 Blažiejus L. Cicer " \$ 2,— Sutkus Vyt., Cleveland \$ 2,50 Citavičius Jonas " \$ 2,50 Olšauskas Juozas, Amsterdam \$ 1,50

NAUJAS MOTERŲ KLUBAS.

Š. m. lapkričio 17 dieną išrinkta nauja valdyba į naująjį moterų klubą Chicagoje: p. Jonė Linkuvienė — pirminkinė, p. Stasė Semėnienė — p. Motiekaitienė — vice — pirminkinė, Bronė Rumšienė — sekretorė, Bronė Kalvaitienė — išdinkinė.

Didžiai Gerblamas Ponas Redaktoriai!

Profesorius J. Grinius, Strassburgo Kolegijos lietuvių studentų grupės vadovas, sudarydamas sąrašą žmonių, kurie galėtų skalyti paskaitas lietuvių studentams, kreipėsi į Dipl. Šefą S. Lozoraitį su prašymu duoti sutikimą. Min. Lozoraitis pakvietimą mielai priėmė. Vis dėlto pasisklido gandai, būk min. Lozoraitis atsiskakė skalyti studentams paskaitas. — Kadangi tai neatitinka tikrėnybės, prašau paskelbti jo atsakymą Dr. Griniui. Su pagarba Gr. Matulaitytė - Rannit.

DIDŽIAI GERBIAMAS PONE REDAKTORIAU!

Siūniu Tamstai Lietuvių Rezistencinės Santarvės Informacijos Biuro atsakymą į Eltoje š. m. spalio m. 1 d. paskelbtus, ir lietuviškoje spaudoje atkartotus, LRS liečiančius oficialius pareiškimus. Objektivyios ir vispusios visuomenės informacijos dėliai, maloniai prašu neatsisakyti atsakymo tekstą paskelbti artimiausiamė Tamstos laikraščio numeryje. Prašau prilimti, Pone Redaktoriau, mano pagarbos pareiškimą. S. Mackevičius, Amerikos Reik. Sekretorius.

Aukštai Gerblamas Ponas Daktarai!

Savo laišku iš š. m. VI. 25 d. Tamsta klausiu mane, ar sutikčiau būti pasiūlytas į provizorių žmonių sąrašą, iš kurio Laisvosios Europos Kolegija Strassburge eventualiai kviesių paskaitininkus Kolegijos lietuvių grupel. Dėkodamas Tamstai už šį kreipimąsi, mielai tokį sutikimą duodu. Čia pat tačiau turū pažymėti, jog dabar nenumatau, jog tarp VIII. 10 ir X. 25 d. būčiau Francūzijoje ar šiaip kur nors arčiau Strassburgo. Kai dėl mano eventualių paskaitų (ar paskaitos) temos, tai jeigu būčiau pakviestas, skalyčiau apie Lietuvos politiką Vokietijos atžilvių, ypač atsižūrint 1933 — 40 m. laiko tarpą. Ši tema, mano įsitikinimu, yra svarbesnė, kaip Lietuvos santykiai su Tautų Sąjunga, nes, viena, Lietuva buvo pirma valstybė, kuri pasipriešino nacionalsocialistinio Reicho siekiams; antra, apie tą Lietuvos politikos tarpą mūsų spauda, publicistika, organizacijos nuostabai būdu tyli. Tad būtų svarbu, jei mūsų studentai Strassburge pasiklausytų, kaip Lietuva kovojo su Hitlerio pasikėsinimais iš vienos pusės ir su anų laikų appeasement'o tendencijomis — iš kitos. Jungiu mano pagarbos žodžius. (Pas.) S. Lozoraitis.

LIEUVIŲ REZISTENCINES

SANTARVES INFORMACIJOS BIURO PAREIŠKIMAS. Ryšium su 1933.X.1 d. Eltoje (Nr. 27) paskelbtu, LRS-ę liečiančiu, oficialiu pareiškimu ir gen. S. Raškio laišku Eltal, LRS-ės Informacijos Biuras praneša, kad tuo reikalu jis tegali pakartoti savo pareiškimą spaudai, paskelbtą Santarvės 5-me nr-yje ir kai kuriose laikraščiuose. Laisvinimui žala ir visuomenės klaidinimas glūdi ne pagrįstame tiesos neatitinkančių tvirtinimų paneligime, kaip tai buvo padaryta LRS-IB, o kaip tik Vilko' ir VT Pirminkinių tiesos neatitinkančių tvirtinimų neatsakingame teigime ir jų klaidinime. Kas bebūtų Eltos pareiškimo autorius — Vilko' visuma, Vilko' ir VT Pirminkinai ar vienas kuris jų, LRS paleika jų ir kitų šiuo reikalu detų politinių visuomeninių veikėjų sąžinė bei jų tautinei atsakomybei neteisings ir laisvės darbą griauančius tvirtinimus tegti ir toliau, nuo savo pasakytųjų žodžių atsiskaidinti ir netiesą visuomenėj skelsti.

One World Insurance Agency

Viena seniausių draudimo įstaigų Chicagos pietvakariuose

Mes apdraudžiame nuo ugnies ir nuo vagystės namus, automobilius, tavernu laikytojus, Dram Shop ir parūpiname visokias kitas apdraudas, dides ir mažas.

Paskambinkite telefonu galima susikalbėti lietuviškai

Ši organizacija yra po priežiūra Charles P. Kal

6322 So. WESTERN AVE. — TELEF.: PROSPECT 6-5162 — 5163
Valandos: pirmad., antrad. ir ketvirtad. — nuo 10 val. ryto iki 8

val. vakaro punktualiai ir šeštad. nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Didžiausias įvairių prekių pasirinkimas, pigesnėmis kainomis, negu

kur kitur,

BRIDGEPORT HARDWARE & PAINT STORE

PRIE 3214 So. HALSTED ST.

CHICAGO 8, ILL.

Telef.: CALumet 5-4667.

Prašoma atsilankyti ir ištikinti

mūsų kainų žemumui ir labai geru patarnavimu.

LIETUVAIČIŲ SESERŲ INSTITUTAS

SKELBIA PIRMAJĄ

SCENOS VEIKALŲ KONKURSA

Tikslas:

Lietuviškų (ypatingai vaikams) scenos veikalų trūkumui užpildyti sukurti veikalų, kurie būtų tinkami pradžios mokyklos vaikams, maždaug nuo 6 iki 14 metų amžiaus.

Premijos:

Pirma — \$ 125, antra \$ 75, trečia — \$ 50.

Temos:

Šiužetai bei turiniai parenkami pačių autorių, religiniai bei lietuviškais — tautiniais motyvais, pvz., tautinių švenčių tema; iš šventųjų gyvenimo — pvz., Sv. Kazimiero, iš lietuvių tautos didvyrių bei šimtųjų asmenų gyvenimo; iš tautosakos; iš lietuvių gyvenimo Amerikoje, Lietuvoje, tremtyje, ir pan.

Taisyklės:

Veikalas turi būti originalus. Negali būti vertimas. Veikalui suvaidinti turėtų trukti maždaug viena valanda.
Veikalas turi būti lengvai pritaikomas, be didelių išlaidų, vaidinimui mokyklų salėse ir t. p. Veikalas turi būti parašytas mašinele (dublo spa-po puse), vartojant tik vieną popierio lapo pusę.
Konkurse dalyvaujantieji autoriai gali prisiūti daugiau negu vieną kū-

rinį, tačiau tik vienas jo veikalas tegali būti premijuotas.

Taisyklės komisijos nariai neturi teisės konkurse dalyvauti.
Premijuoti veikalai pasiliks LSI nuosavybe.

Bealiskumui patikrinti autoriai turi pasirašyti slapyvardžiu, o atskirame voke pažymėti savo tikrąjį pavardę, adresą ir veikalą antraštę su kiu su slapyvardžiu.
Konkursas prasideda 1953 m. spalio mėn. 15 d.
Konkursas baigiasi 1954 m. sausio mėn. 15 d.

Konkurso laimėtojai bus paskelbti 1954 m. vasario 16 d.

Taisyklės Komisija:

Dr. Jonas Adomavičius (Chicago, Ill.), P-le Magdalena Avietinaitė (N. York) Kun. dr. V. Bagdanavičius MIC (Chicago, Ill.), Edvardas Kubaltis (Willow Springs, Ill.), Sesuo M. Felcfa (Putnam, Conn.), Stepas Zobarskas.

Kūrinus siūsti:

LSI Play Contest

o Mr. Joseph Bachunas

Tabor Farm,

Sodus Michigan.

LIETUVIS PERKA PAS LIETUVI!

IG. PIGAGA ir Sūnus

Tai moderniausia ir didžiausia lietuviška MAISTO KRAUTUVĖ 352 MILLBURY gatvėje. WORCESTER, Mass.

Čia didžiausias įvairių prekių pasirinkimas pigesnėmis kainomis, negu kur kitur.

Turime savo sunkvežimius ir prekes pristatome greitai į namus. Tik paskambinkite tel. 6-2091.

VAISTINE.

Savininkas

P. R. A. SIMKUS

3301 So. Halsted St.

Tel.: Virginia 9080 ir 9081.

Didelis pasirinkimas įvairių kosmetikos dalykų ir maonus patarnavimas pačio savininko Pr. Šimkaus. Lietuvis perka pas lietuvi!

Padėkime Vieni Kitiems

Jei ieškote buto ar kambario, jei tokius turite, jei norite pirkti ar parduoti nuosavybę ar ūki, kreipkitės į savus, kurie jums mielai padės. Smulkūs skelbimai priimami ir telefonu. Dienos metu skambinkite Victory 2-4372, o vakare Hemlock 4-7688. Sįsdami skelbimą raštu, aiškiai rašykite ir išdėstykite savo pageidavimus (kurin numerin dėti, kokio didumo ir t. t.). "Laisvoji Lietuva" jums padės ir patars.

SKELBIMŲ SKYRIUS

Pirmasis tremtinys kirpėjas
P. R. SKRIPKAUSKAS

4352 So. Western Ave.

Darbas atliekamas meistriškai.

Kasdien nuo 9 iki 7 val.,
šeštadieniais nuo 9 iki 6 val.

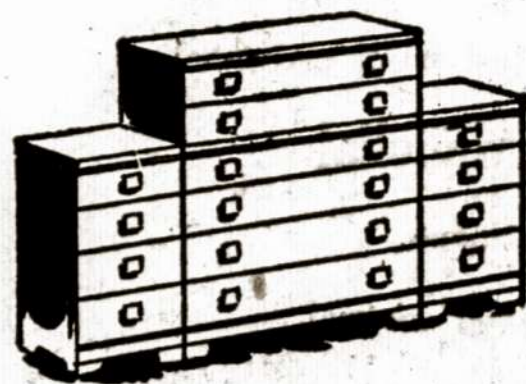
ARCHER SIUVIMO CENTRE

SIUVAMOS MAŠINOS IR RAŠOMOS MAŠINĖLĖS

gaunamos geriausiomis sąlygomis Perka, taiso, elektrifikuoja.

4170 S. Archer Ave. Bishop 7-1045

SENIAUSIA IR POPULIARIAUSIA LIETUVIŲ BENDROVĖS BALDŲ KRAUTUVĖ CHICAGOJE

Vien gerųjų išdirbysčių rakandai, televizijos, refrigeratoriai, ploviklos, kilimai, pečiai ir visos kitos namam reikmenys apkalnuotos mažom kainom.

LENGVI ISSIMOKĖJIMALI Visuomet kreiptis:

PROGRESS FURNITURE CO.

4181-83 ARCHER AVENUE, Tel. Lafayette 3-3171. Prie Richmond gatvės.

ARS-FOTO STUDIJA

3362 So. HALSTED ST., CHICAGO, Illinois

Pirma ir meniška atlieka įvairiausių fotografavimo darbus, kaip tai:

1. Daro meniškas, retsuotas portretų nuotraukas, įvairių dydžių
2. Vestuvių, susirinkimų ar kitokių iškilnių nuotraukas darome mūsų studijoje.
3. Foto mėgėjams išauginame filmus ir darome nuotraukas.
4. Ten pat galima įsigyti gerų filmų įvairiems foto aparatams.

PUIKIOS FOTO DARBAI ATLIEKAMI ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS.

Malonus ir greitas patarnavimas!

NEUKLYSK NUO DIDŽIOJO KELIO — BŪK NUOLATINIŲ "LAISVOSIOS LIETUVOS" SKAITYTOJŲ.

Aleksandra ir Justinas NAUJOKAI atidarė

"MONARCH LIQUORS"

DIDELĖ KRAUTUVĖ

3529 So. Halsted St. Telef.: Yards 7-6054.
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS ĮVAIRIŲ UZSIENINIŲ IR VIETINIŲ VYNU KONJAKŲ ir kitokių gėrimų pigesne kaina, negu kur kitur. Vietoje šalti užkandžiai. Mandagus lietuviškas patarnavimas. Savi — pas savus!

LIETUVISKĄ DUONĄ

ir įvairius kepsnius kepa iš tremties atvykęs patyręs Lietuvoje kepėjas — specialistas

ALEKSAS GAIDJURGIS

STAR BAKERY

738 West 31st Street. Telef.: CALumet 5-2173.
(Tik pusė bloko į rytus nuo Halsted St.)

PRIMAMI ĮVAIROUS SPECIALŲS UZSAKYMAI.

Dabar pats geriausias laikas pirkti pas mus automobilį, nes kainos yra labai kritusios.

Išmokinsime nemokamai važiuoti ir parūpinsime leidimus nemokamai. Atvykite arba telefonuokite į lietuvių mėgiamiausią automobilių prekybą:

LIETUVIŲ PREKYBOJ HARMONY MOTORS

5805-07 SO WESTERN AVENUE. Telef.: REPUBLIC 7-6480.

Lietuvių Prekybos Namai

Moderniausias baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE ir kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruoklės, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išsimokėjimai, sekmadieniais jokių taksu. Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS.

FURNITURE CENTER, INC.

3224 — 26 — 28 SO. HALSTED ST., TELEFONAS: Victory 2-4226
Įmonė atidaryta: Pirm., Ktv. 9-9:30. Kitomis dien. 9-6. Sekmad. 10-5 val.

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus. Mūsų bendrovės laikomai pinigai Federalės valdžios apdrausti iki 10,000 dolerių.

Midland Savings AND LOAN ASSOCIATION

4038 Archer Avenue — Tel.: Lafayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3 1/2 Nuošim.

ISTEIGTA 1907 METAIS

A. R. JUNIEVICZ ir SŪNUS

3317 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL. Telef.: Yards 7-6266.

LIETUVIŠKA

Laikrodžių ir Brangenybių

KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas įvairių žiedų, dovanų įvairioms progoms. Ten pat taiso europietiškus ir vietos gamybos laikrodžius. Kainos yra labai žemos, o darbas atliekamas labai sąžiningai. Užiek ir pats išitikink.

NEW Low Price!

Bell & Howell

8mm MOVIE CAMERA ONLY

\$49.95

Lifetime guaranteed

AS EASY TO USE AS 1/2/3

NAUJAS, MAŽAI KAINUOJA

LABAI LENGVAS VARTOTI.

Nutraukęs savo valkūčių pavelksius, jie Tau visuomet atrodys ir bus gyvi, kuomet Tu žiūrėsi į tuos judamus pavelksius.

Mes padėsime su kiekvienu foto aparatu susipažinti.

PARDUODAME PIGESNE KAINA ir lengvomis išsimokėjimo sąlygomis, pas

Malelo Camera ir Electric Co.

LIETUVIŠKOJE KRAUTUVĖJE 3336 So. HALSTED, ILL.

VICTOR BALANDA

Real Estate Loans

Mortgages

Notary Public

3133 S. Halsted Chicago 8, ILL.

Tel. DA 6-3859

Norėdami pirkti ar parduoti namą ar biznį pasimatykite su mumis. Turime namų ir biznį visose Chicagos kolonijose.

Kas Valgo Bruno Duoną Visad Žydi Kaip Aguona LIETUVIŠKA KEPYKLA

SAV BRUNO MACIANSKAS, 3339 So. Lithuanica Ave. Telef.: Kliffside 4-6376.

Patalisomi ir uždomi praplėsti ir pradeiginti drabužiai.

DRABUZIŲ VALYMAS — TAIŠYMAS

KLEOFASA CLEANERS

Sav. KLEOFASA MILIŪNAS, 3149 S. Halsted St., CALumet 5-3136.

Televizija Radio ir Fonografai

10% nuolaidos su šiuo skelbimu. GARANTUOTA — ISSIMOKĖJIMALI APARATŲ SUTAISYMAS

dirbtuvėse ir namuose atliekamas priyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.

DAINA TELEVISION sales-service

3130 So. Halsted St. — TELEF.: DANUBE 6-6887

KRAUTUVĖ ATDARA: Pirmadieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 — 9 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

ZINIOS iš KANADOS

ATSARGOS KARIŲ POBŪVIS

8. m. lapkričio mėn. 20 d. pik Kau-
no iniciatyva, Toronto Lietuvių Na-
muose įvyko buvusių Lietuvos kari-
ninkų ir karių bei jų žmonių šaunus
pobūvis. Į pobūvį atsilankė ir dar
nuo Nepriklausomybės kovose gauti
žaidžų mirusio kpt. Augustausko
žmona, kurios antrasis vyras dr. Ma-
čiulis bolševikų ištremtas mirė kan-
kinio mirtimi Sibire.

Pobūvis vyko ne vien pagurkinoji-
mu alučio ir užkandimu, kaip daž-
nai pobūviuose priimta, bet didesnę
pobūvio dalį iliustravo pritaikomo-
sios kalbos ir meninė dalis. Pobūvį
atidarė pik. Kaunas pasakė išsamią
kalbą apie Lietuvos kariuomenės
pratių ir jos nuveiktus didelius ir
garbingus žygius Nepriklausomybės
kovose prieš Lietuvos kėslus bolševi-
kus, lenkus ir bermontininkus, kurie
tik ką besikeliantis iš ligos burliu-
kų prispaudos, Lietuvos garbingų ir
narsių sūnų buvo sužlugdyti. Toliau,
jausmingą kalbą pasakė svečias iš
Amerikos, buvęs Lietuvos šaulių Są-
jungos Vadas plk. Saladzius. Jis taip
pat vaizdžiai nušvietė besikuriančios
Lietuvos kariuomenės vargus ir
didelį įnašą Lietuvos Valstybės su-
stiprinimui.

Po kalbų, solistė p. Šečepavičienė,
akomponuojant jos dukrelei, pa-
dainavo keletą dainų. Poniai Še-

pavičienė didelės padėkos išreiški-
mu, major. Aperavičius karių vardu
įteikė puokštę gėlių. Vėliau Toronto
Choro "Varpas" dalyviai pobūvį pa-
linksmino savo skambiomis daino-
mis.

Tai jaukus ir kultūringas pobūvis,
tai civilinėj mundiruotėj nuo eilinio
karlio iki vado susiartinimo šventė.
Tai šventė tolimoj šaly po civilinę
mundiruotę primenantį skaudžią
mūsų krašto ir Lietuvos kariuome-
nės tragediją. Nors ir liūdnas, pilnas
skausmo ir nusiminimo prisimini-
mas, bet dar ne vieno buvusio karlio
širdy žydi viltis, kad po pergyventų
skausmo ir tragedijos valandų, ateis
didžioji Lietuvos Atgimimo diena ir
vėl Tėvynės padangėj skambės lais-
vo kario daina ir išdidžiai žyguojan-
čių šalmuotų vyrų gretas lydės se-
sės, barstydamos kelią gėlimis.

Vacius Venckus.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste
arba priemiesčiuose kreipkitės:

DR. J. KAŠKELIS

R. TESLIA REAL ESTATE,

575 Queen St. W. TORONTO
tel: Wa 2646; Wa 2647; Wa 2648.

J. J. ELLIS, REALTOR

383 Roncesvalles Av, Toronto, Ont.
Jeigu norite pirkti ar parduoti namus, farmas, gazolino stotis, krau-
tuvės ar kitokius bizius daryti, visuomet Jume mielai patarnaus mūsų
atstovs

Vytautas LUNYS

Telefonai: Biuro LA 8000; Buto LY 2048.

LIETUVIS MECHANIKAS

A. KRULIKAUSKAS

GERAI TAIŠO AUTOMOBILIUS

1741 W. 44th Str., Chicago, Ill.

Telef.: Virginia 7-5805.

PUIKIAI PRALEISITE ATOSTOGAS!

VILOJE

JONAS BAČINSKAS

MIAMI BEACH, FLORIDA

1117 — 1125 Euclid Ave.

Telef.: 580805.

CIA RASITE VISUS PATOGUMUS.
Savi — pas savus!

DIDELIS RUDENS IŠPARDAVIMAS

IKI 50% NUOLAIDOS

Yra gauta naujų rudeninių rūbų ir baltinių: vyrams, moterims
ir vaikams.

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS!

.....Prašome atsilankyti ir įsitikinti mūsų kainų žemumu ir geru pa-
tarnavimu.

LIETUVIŲ KRAUTUVĖ

Joseph's Dry Goods Store

3218 So. HALSTED ST., CHICAGO, Illinois.

LIETUVIAI — REMKITE SAVO TAUTIECIUS!

GERE LAISVOSIOS LIETUVOS GAVĖJAMS.

Prieš išleidžiant LL mes kreipėmės į bičiulius ir pažįstamus bei atstovus,
prašydami mums duoti menamų skaitytųjų adresus. Sulig šiais nurody-
tais mes laikraštį ir siuntinėjame.

Taip pat mes siuntinėjame žinioms mūsų tautiečiams, spaudos my-
lėtojams ir besidomintiems lietuviškais reikalais asmenims, kurių adresus
pavyko gauti. Mums gavosi administracinių sunkumų, kai daliai neuži-
prenumeravusių skaitytųjų siuntinėjimą sustabdėme. mus kreipėsi ir lai-
kraščio gavėjai dėl tolimesnio siuntimo, o taip pat mūsų bičiuliai patare
dar toliau jų rekomenduotiems asmenims siuntinėti.

Mes prašome Gerb. laikraščio gavėjus pasisakyti dėl tolimesnio siun-
tinėjimo bei užsiprenumeravimo.
Tamstų patogumui ir brangaus laiko sutaupymui naudotinas šis ku-
ponas:

LAISVOJI LIETUVA
3157 So. Emerald Ave,
Chicago 16, Ill.

Pavardė ir vardas
Numeris ir gatvė
Miestas Zona Valstija

Prašau man LL slūsti, neslūsti (pageldaujamą pabraukti).

Prenumeratai siunčiu: \$metams, pusei metų, 3 mėnesiams,
sumokėsiu vėliau (pageldaujamą pabraukti). Aukojų \$

(vieta laišku).

Parašas

LAISVOJI LIETUVA už Tamstų pastangas ir bendradarbiavimą šir-
dingai dėkoja.

ADMINISTRACIJA

š pual. LAISVOJI LIETUVA

KĄ JIE DIRBA

• Vikt. Vaitkus, 85 Arnold St.,
Waterbury, Conn., vadovauja kny-
gynui "Spauda". Ten yra gaunama
ir LL.

• Vincas Kačinskas, LL bendra-
darbis, tik didelės orientacijos dėka,
išvengė sunkios nelaimės fabrikoje.
Kalėdas žada švesti nuosavaime nau-
jame name.

• Alf. Žiedas ir Alf. Patalauskas,
Detroit, Mich., ALT Konferencijos
proga, lankėsi LL redakcijoje.

• Antanas Baly, Chicago's Brid-
geporto Jlet. mokyklos tėvų komite-
to narys, skautų bičiulis ir rėmėjas,
nupirko maisto produktų krautuvę—
4544 So. California Ave. — Brighton
Parko kolonijos lietuvių susilaukė
rimto ir sąžiningo prekybininko, o
organizacijos — nuosirdaus darbuo-
tojo ir rėmėjo.

PRIMINIMAS
Primename, kad Kalėdos jau ne nė
marių. Visokių dovanoms prekių
gausite, pavyzdžiui:

1. Sluvenų mašinų, pradėdant nuo
\$ 15,— iki \$ 400;
2. Radijo aparatų, su kuriais gir-
dima Europa ir kitos pasaulio šaly;
3. Rašomųjų mašinėlių su visokiais
raidynais.
4. Įvairių firmų šveicarčių laik-
rodžių vyrams ir moterims;
5. Įvairiausių lietuviško meno iš-
dirbinių iš odos, medžio, gintaro, ir
įvairiausių rankdarbių;
6. Didžiausias pasirinkimas lietu-
viškų knygų, žurnalų ir laikraščių vi-
soje Amerikoje. Taip pat ir kitomis
kalbomis.

Ką Jūs bepirktumėte, prieš tai pa-
siteliaukite pas J. Karvelį ar F. Min-
tautą — 3322 — 3249 So. Halsted St.,
Chicago 8, Ill. Telef.: Yards 7-0677
ir DA 6-1136.

Pas mus apsilankę, nebūsite apvilti.
Įsitikinkite. Juk suprantama, kad
visų orekių suminėti - išvardinti nei-
manoma

Lietuviai remkite savo tautiečių.

A. B A R V Y D I S

Greitai ir sąžiningai pataiso batus savo nuosavoje dirbtuvėje prie
751 WEST 32nd Street, CHICAGO, ILL.
Darbas atliekamas visuomet labai gerai ir pigiai.
Užėik ir pats įsitikink.

Jonas Kanis

MALONIAI

KVIECIA

ATSILANKYTI

ir PAMATYTI

Botany Brand "500"

Tailored by Daroff

Kostiumai

Paltai

100% VIRGINIA VILNOS

— DVIGUBAI AUSTA —

LABAI STIPRI

MEDŽIAGA.

BEN STAR

KRAUTUVĖJE

DIDELIS PASIRINKIMAS, PASKUTINIS MADOS VYRAMS IR MOTE-
RIMS GRAŽIŲ RŪBŲ.

4630-32 So. Ashland Ave. Tel. Yards 7-3900

20 savaičių išmokėjimui be procentų!

Dėmesio!

LIETUVOS VAIZDAI

Brolių Motužų Spalvotame Filme

Gražūs Lietuvos vaizdai, kurie niekuomet nepasens ir amžinai pa-
siliks gyvi mūsų širdyse. BUS RODOMI GRUODŽIO 5-6 did. TORON-
TO LIETUVIŲ NAMUOSE, 235 Ossington Ave. SEANSŲ PRADŽIA: —
šeštadienį 3 val. ir 6 val. p. p.; sekmadienį 3 val. po pietų.

Gerb. Toronto visuomenė, dėl aprėto vietų skaičiaus, yra prašoma
bilietais pasirūpinti iš anksto. Bilietai gaunami LLN raštinėje 6-9 v. v.
Įėjimas \$ 1.00, iš anksto nusipirkus — 0.75 ct.

Br. Motužai — rengėjai.

Pranesame kad

ROCKWELL CLUB

užėgą nuo lapkričio mėn. 1 dienos perėmė nauji savininkai.

Ona ir Balys Mulioliai

Visi lietuviai — maloniai prašomi apsilankyti.

Vietiniai ir užsieniniai gėrimai.

3957 so. ROCKWELL ST. Telefonas: Virginia 7-8413

(Kampus 40-os ir Rockwell g-vių)

LIETUVIŲ AUDITORIJA

3133 So. Halsted St.

Telefonas: Victory 26172.

KETURIOS SALES

Įnuomojama vestuvėms ir povė-
viam su maistu ar be maisto. O
susirinkimams ir konferencijoms —
salės veitui.

Kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį,
grojant BALIO PAKSTO orkestrui.

— ŠOKIAI —

Pradžią 8 val. vakaro.
Sėkmadieniais įėjimas neapmokamas

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS

Vyriškų rūbų ir batų

TIK PAS

H. SEIGAN

4622 So. ASHLAND AVE.

TELEF.: Yards 7-1272

CHICAGO 9, ILLINOIS

ZIEMINIAI IR RUDENINIAI PALTAI, BATAI, MARŠKINIAI
IA KITAS PREKES GAUSITE PIGESNE KAINA IR ILGESNIAM

Išsimokėjimui be nuošimčių

MŪSŲ KRAUTUVĖ ATDARA IR SEKMANTIENIAIS

NUO 10 VAL. IKI 2,30 VAL. PO PIETŲ.

UŽEIKITE IR PATYS ĮSITIKINKITE.

MANDAGUS PATARNAVIMAS.

SUSIKALBESITE LIETUVIŠKAI!

Lietuvis kerpasi pas Lietuvį!

MODERNIŠKA KIRPYKLA

Savininkas W. REKAŠIUS,

752 West 33rd Street (prie Halsted gatvės).

Darbas atliekamas labai švarioj kirpyklos patalpoj ir geriausiai, —
pagal kiekvieno mūsų tautiečio skonį ir pageidavimą. Kainos žemos.
Dargo valandos: nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro.
— Šeštadieniais — nuo 9 val. ryto, iki 6 val. vakaro.
Trečiadieniais — uždaryta. Telefonas: Victory 2-8770.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

LIETUVIS FERKA PAS LIETUVI!

BR. ir A. URBONAI

A T I D A R E

MAISTO KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas įvairių prekių pigesne kaina, negu kur kitur.

4559 So. Harmitage St., Chicago 9, Illinois

MANDAGUS PATARNAVIMAS.

ISNUOMOJAMA buv. sališno dide-
lė patalpa, kuri visa ar dalinai gali
būti perdirta į vieną ar du butus.
arba butas iš 3-4 kbr. ir krautuvė
— į nuomos sąskaitą. Yra central.
apsildymas ir patogumai. Kreipitis:
čia pat į sav.: 5103 So Carpenter St.
(kampus 51 g-vės). O telefonu tokiu:
DAnubė 6-1336.

Jeigu kada nors važiuosit ar pė-
čias eisi, neužmiršk
sustoti ir užėiti į
LIETUVIŠKĄ RAMBYNĄ
4622 So. Western Ave.
— Atsigaivinsit ir patisėsit! —
Dėmesio!

Ponioms ir Panelėms!
NEPAPRASTO GRAŽUMO

SALONAS

Cecilia

4600 So. Wood St.

Telef.: Virginia 7-0453.

Daro šaltą, šiltą ir ligalaidį
PLAUKŲ SUSUKAVIMĄ.

Darbas puikus!

Kainos prieinamos!

Virš 50 metų

Ne tik patarnauja, bet ir broliškus patarimus duodu apie

ĮVAIRIAS APDRAUDAS.

KREIPKITES Į

JOHN F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius

Tai yra seniausia ir didžiausia laidojimo įstaiga.

Veikia Dieną ir Naktį

4605 — 07 So Hermitage Ave. — Tel.: Yards 7-1741 ir 7-1742

arba
4330 — 34 So. California Ave. — Telef.: LA. 3-0440.

Koplyčiose moderniškai oro keitimo įrengimai

DEMESIO!

DEMESIO!

VELTUI GAUNAMA SALE

Įvairiems parengimams: šokiams, vestuvėms, krikštynoms, sukaktu-
vėms ir kitokioms progoms paminėti.

— Kreipitis

ALDONOS TAVERNOJ

4561 So. HARMITAGE ST CHICAGO 9, ILL.

TELEF.: LA. 3-5892

TELEF.: LA. 3-5892